Doğan Kardeş

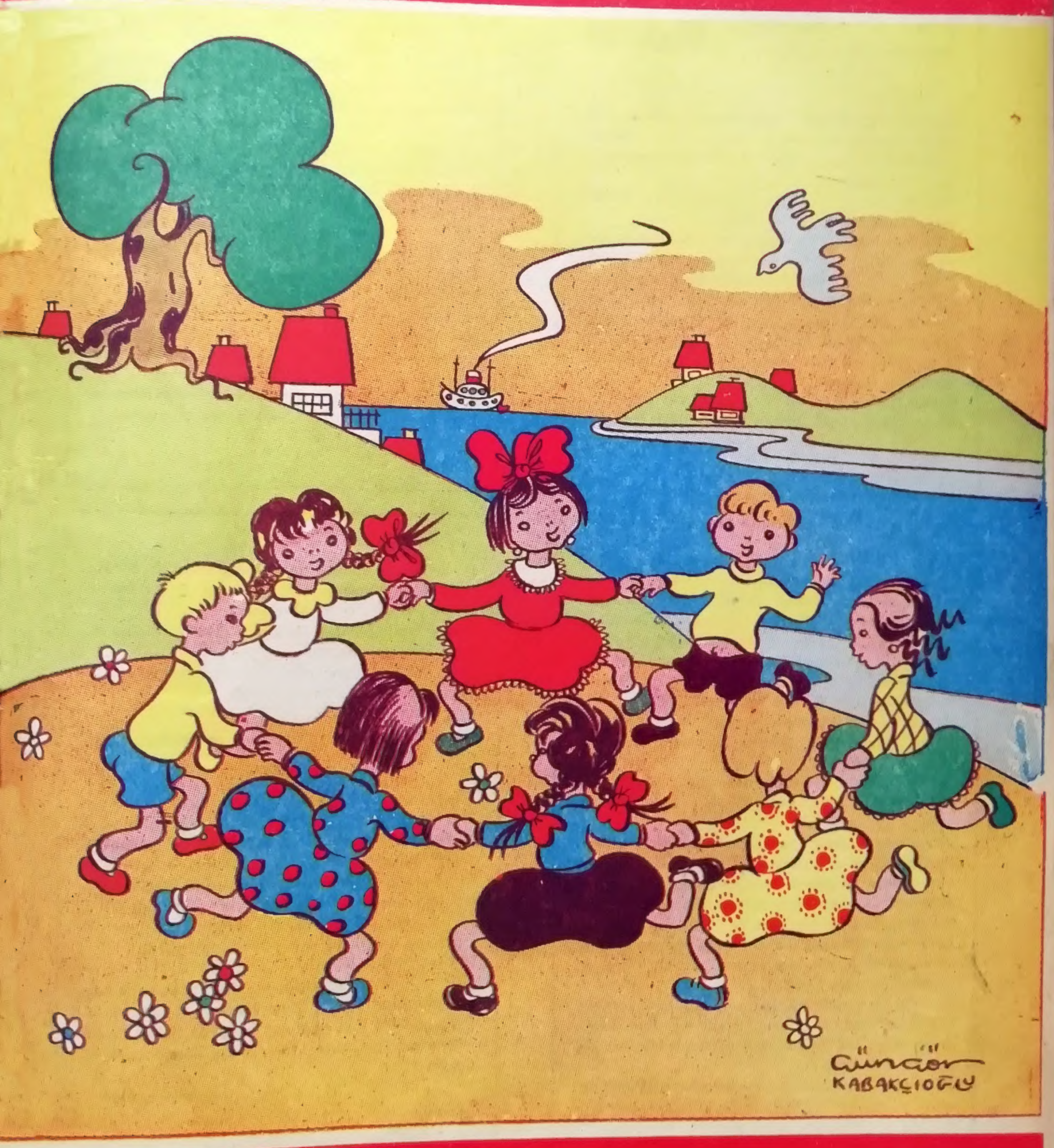
Güngör
KABAKÇIOĞLU

EL ELE VERELİM
HEP BERABER DÖNELİM.

Sayı
349

Krş.
15

Kulübedeki Misafir

— 8 —

Dışarda, batı rüzgârı, öyle bir esiyordu ki, panjurlar sarsılıyor, ağaçlar uğulduyordu. Rüzgâr aynı şiddetle evin içini de doldurunca, Bayan insan Bay insana :

«Haydi, kapıyı iyice kapa da, içeri gir. Rüzgâr evi uçuracak gibi esiyor» dedi.

Bu sırada, ağaçların birine Baykuş konmuş durmadan ötüyordu. Gece, sanki canlanmış, türlü sesler çıkarıyor, tıkırdıyor, çatırdıyor, fısıldıyordu. Bu sesler insanın asabını bozuyordu.

Dışarısı öyle bir karanlık içindeydi ki, bir yarasa uçup kanatlarını bay insanın yüzüne çarptı. Bay insan korkudan tirtir titredi ve hemen içeriye girip kapıyı kilitledi.

Bayan insan :

«Sabah olur olmaz, hemen yatağı ilâçlarsın. Karıncalar oradan çıkmadan, ben bir daha o odaya girmem» diye çıkıştı.

Bay insan :

«Sabahleyin değil, ben şimdi gidip onları öldüreceğim. Sen hiç merak etme karıcığım» diye cevap verdi.

Bir kova su ile ilâç alıp yukarı çıktı. Bayan insan da bir müddet onun gezinişini dinledi, sonra koltukta uyuyakaldı.

Gözlerini açtığı zaman saat altıyı vuruyor, Bay insan da ağır ağır merdivenlerden iniyordu :

«Hepsinin hakkından geldin mi ?»

«Yukarı çıktığım zaman ortada o kadar çok karınca yoktu. Ama, bütün delikleri ve tahta aralıklarını ilâçladım. Zannetmem, bir daha çıkabilsinler. Şu kovayı, derede yıkadıktan sonra gidip yatacağım. »

«İkimiz de yatarız. Zaten ben, bitkin bir haldeyim. Geceleyin pek az uyudum. Başım öyle uğulduyor ki sorma...»

DERE HAREKETE GEÇİYOR

Bay insan, taşların üzerine basıp kovasını yıkamağa başladığı zaman dere de «acaba artık kalksam mı ?» diye düşünüyordu.

Boş tenekeler, kirli ve yırtık kâğıtlar, çalınan sarı papatyalar bir türlü hatırından çıkmıyordu.

Bay insanın elinde tuttuğu kovaya, Dere şüpheli şüpheli bakıyordu. Acaba bu neydi ? Yine çöp mü atacaktı ? Yoksa insan, sadece su mu almak istiyordu ? Dere, bir parça dikkat edince, onun kovasının yağlarını temizlediğini gördü.

Dere artık aldırmamağa karar vermişti. Güneş doğuyor ve onun ayna gibi yüzünde parlamağa başlıyordu. Bugün, hava çok güzel olacaktı.

Bayan balığın çocukları yüzerek okula gidiyorlardı. Arkalarında çantaları, başlarında okul kasketleri vardı.

Derken alabalık telaşla yüzüp geçti. Bir kulağının arkasında sabah gazetesi, öbür kulağının arkasında valizi vardı :

«Bıktım artık ordan oraya taşınmaktan. Bu hafta, üçüncü ev değiştirmem. Ne iş canım. Buna kimse çare bulamıyacak mı ? Bari (Dalgalar Müdürlüğüne) bir dilekçe vereyim. Bu ne rezalet canım !» diye söylendi.

Dere tam alabalığı çağırıp niçin şikâyet ettiğini soracaktı ki, birden bire güneş kayboldu gökyüzünü kara bulutlar sardı.

Derenin bu sırada yüzüne yağlı bir şey sürüldü. Çiğdemle ıslanmış otların, nemli toprağın, kırçiçeklerinin güzel kokusu yerine burnuna, bir yağ kokusu geliyordu.

Dere, bunun bay insanın, kovasından döktüğü sudan geldiğini anladı, bunaldıkça bunaldı, Birden, dalgalarını yükseltip sivri taşların üzerinden atlıyarak, Büyük Ovaya yayıldı.

Güneş bunu görünce korktu, hemen büyük bir bulutun arkasına gizlendi.

Mavi gök, kaşlarını çattı. Vahşi Ormana ve Büyük Ovaya beyaz bir tül örttü.

Batı rüzgârı :

«Hey dostum, buraya baksana, ne oluyor böyle ? diye bağırdı.

Dere, telaş ve öfke ile :

«Haydi es, esebildiğin kadar, bütün kuvvetinle es, beni sürükle, boş tenekelere bir şey demedim, kirli ve yırtık kâğıtlara ses çıkarmadım. Sarı papatyalarımı çalmalarına bile razı oldum. Artık dayanamıyorum, sabrım tükendi. O insan olacak bana, bir kova dolusu bir şey attı. Ne olduğunu bilmiyorum ama, o kötü şeyden kurtulmam için bir fırtınaya ihtiyacım var» diye cevap verdi.

Batı rüzgârı gülerek :

«Nihayet, aklın başına geldi. Bütün gece baykuş, ormanın bütün yaratıkları çok iyi çalıştılar. Artık insanları bıktırdık deyip durdu. Şimdi bizim istediğimiz şey, senin taşıp sel yapmandır, anladın mı ?»

— Devam edecek —

İSTANBUL'un ALINMASI

Bundan tam 500 yıl önce,
29 Mayıs 1453 te
Fatih İstanbul'a girmişti
Gemileri karadan,
Halice indirmişti,
53 gün savaştan sonra,
Düşmana pes dedirtti.
İstanbul'u almasıyla
Orta çağ sona erdi.
Türkün yüce olduğunu,
Bir daha dünyaya bildirdi.

Özgür ERKAN

★

İSTANBUL

İlkbaharda İstanbul
Çiçeklere bürünür,
Bahar kokan yollarda
Neşe ile yürünür,

Boğaziçi, Adalar
İstanbul'un incisi
Doyulmaz hiç bakmağa
Pırıl pırıl gecesi

Gülgün ÜNLÜOĞLU

İSTANBULUN 500 üncü FETİH YILDÖNÜMÜ PULLARI

Posta idaresi fetih yıldönümü münasebetiyle 12 değerde pul ile bir bloktan ibaret bir seri hatıra pulu bastırmıştır. Bu pulların değerlerini ve konularını aşağıya yazıyoruz :

5	*Kuruşluk*	*(Rumelihisarı)*
8	»	*(Topların Edirneye getirilişi)*
10	»	*(Fatih ve muhasara donanması)*
12	»	*(Gemilerin Halice karadan inişi)*
15	»	*(Topkapı Surları)*
20	»	*(Topkapıdan giriş)*
30	»	*(Fatih camii)*
40	»	*(Fatihin patriğe asa ihsanı)*
60	»	*(İstanbulun 15 nci yüz yıldaki haritası)*
1	*Lira*	*(Fatih Türbesi)*
2	*Lira*	*(Fatih'in Sinan tarafından yapılmış minyatürü.)*
2,5	»	*(Fatihin, Bellini tarafından yapılmış bir portresi)*

Pul koleksiyonu yapan kardeşlerimiz bu güzel hatıra pullarını herhalde almayı ihmal etmezler..

DADILIK YAPAN MAYMUN

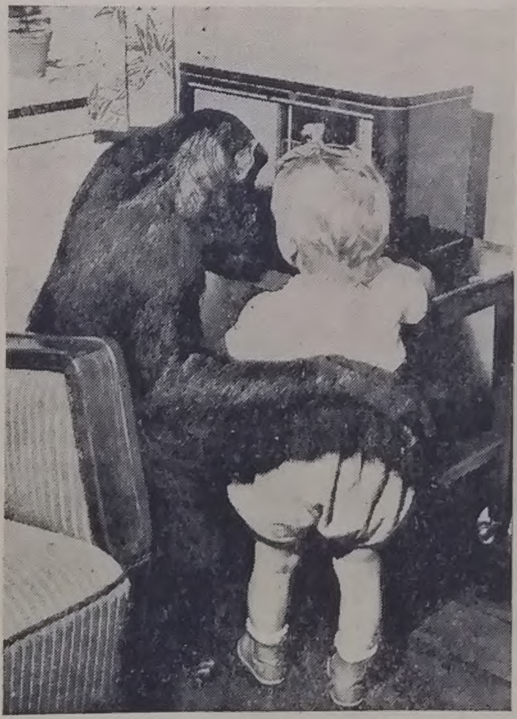

Danimarka'da bir hayvanat bahçesinde «Zitha» adlı bir maymun vardır. Bu maymun bahçe müfettişinin iki yaşındaki kızının dadılığını yapmaktadır. Zitha, küçük kızın elinden tutup gezdiriyor, gece olunca yatağına yatırıp uyutuyor, onu türlü şaklabanlıklar yaparak eğlendiriyor.

Resimlerde gördüğünüz gibi maymun Zitha, çocuğun banyosunu bile yaptırıyor. Banyo işinden sonra radyoda güzel bir müzik parçası bulmağa çalışıyorlar.

İyi kalpli ve merhametli bir maymun olan Zitha, dadılığı çok güzel beceriyor. Yalnız konuşamıyor; eh ne yapalım bu kadarcık kusur kadı kızında da bulunur.

* * *

ŞİİR YARIŞIMIZ

«İstanbul ve Fatih» konulu şiir yarışımıza kardeşlerimizden bir çok şiir geldi. Bunların en güzellerini ayırıp bir kısmını geçen haftaki Fatih sayımızda yayınladık. Bir kısmını da bu sayımızda basıyoruz. Elimizde daha epey şiir var. Bunları da gelecek sayılarımızda basacağız.

Şiir yarışımıza karşı gösterdikleri ilgiden dolayı kardeşlerimize teşekkür ederiz.

☆ ☆

Çiko'nun Kahramanlığı

☆ ☆

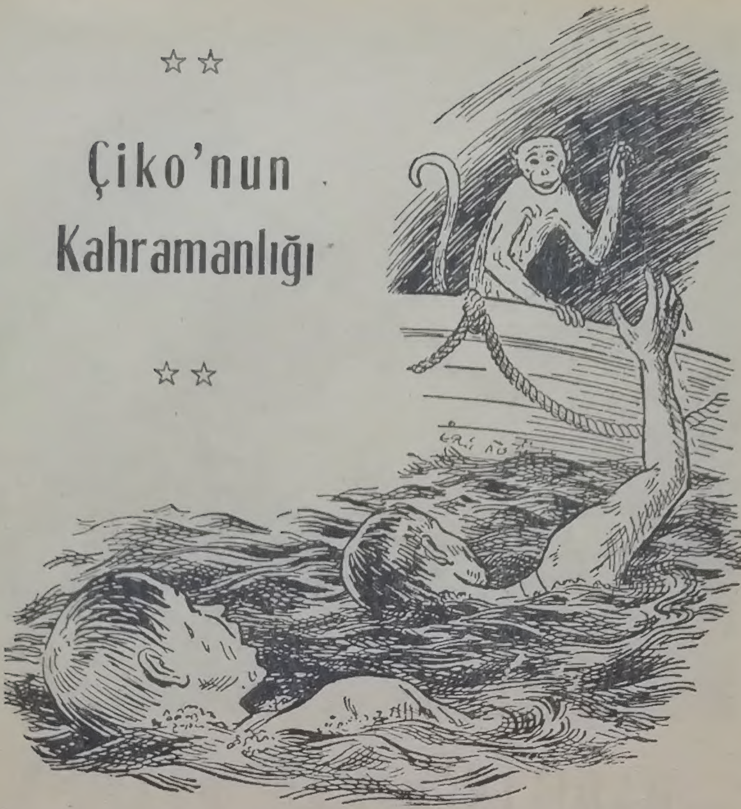

STİV, Baç ve Al onu büyük limanlardan birinde, karaya çıkıp, çarşı pazar dolaşırken satın almışlardı. Çiko'nun sahibinin, yağlanmamış kapı gıcırdaması gibi çalan bir kemanı vardı. O, keman çalarken Çiko, sırtında renkli bir entari, başında tüylü şapkasiyle dans eder gibi hareketler yapardı.

Mesleğini bırakıp memleketine dönmeğe karar veren sokak müzisyeni meslek arkadaşını satmaktan başka çare bulamamıştı. Müşteri çekmek için Çiko'ya kenarları dantelli bir entari giydirdi. Şapkasına koca bir fiyong taktı. «Haydi, satılık maymun ! Alan var mı ?» diye bağırmağa başladı.

Baç,

— Alalım şunu çocuklar, dedi.

— Alıp ne yapacağız ?

— Evimiz mi var, hayvan alacağız !

Üç arkadaş, petrol ve makina yağı taşıyan bir tankerde çalışıyorlardı. Maymunu almağı aklına koyan Baç,

— Alırız teknemizin «Maskot» u olur, dedi.

— O da ne demek ?

— Nazar boncuğu gibi bir şey.

Kemancıyla karısı bir pazarlıktan sonra, hayvanın üstündeki pırtıları ona bırakarak Çiko'yu alıp gemiye götürdüler.

Yerine alıştıktan sonra, karnını tıka basa doldurmağa başlıyan Çiko öyle afacan bir şey oldu ki, yalnız üç arkadaşın değil, bütün tankerin sevgisini kazandı. Resmen tankerin «maskot» u ilân edildi. Tayfalar aralarında,

— Çiko aramızdayken sırtımız yere gelmez ! Ne fırtınadan, ne mayından korkarız... diye şakalaşıyorlardı. Çiko hepsini seviyordu. Ama ne de olsa, Baç, Stiv ve Al'a daha çok y kınlık gösteriyordu. Bunun için uy madığı zaman vaktini üçü arasınd mekik dokumakla geçiriyordu.

Stiv makine dairesinde çalışıyord Baç, cankurtaran kayıklarına bakmaktaydı. Al, depo bekçisiydi.

Çiko dostlarını kırmamak için, yukarda söylediğimiz gibi, üçünü d günde birkaç defa yokluyordu. Fakat en sevdiği yeri, cankurtaran kayıklarıydı. Öğle uykusunu başka yerde uyumazdı.

★

Yine seferde oldukları bir gündü. Gemi iyi havayla gidiyordu. Deniz dümdüzdü. Gemi mürettebatı çoktan uyumuştu. Yalnız makina dairesinde çalışan Stiv, cankurtaran flikalarını bekleyen Baç ve depo bekçisi Al vazife başındaydılar.

Vakit gece yarısını az geçiyordu. Birdenbire gemi alttan gelen korkunç bir vuruşla sarsıldı. Bir patlama sesi duyuldu... Gemi mayına çarpmıştı !.. Birkaç dakika sonra, süratle batmağa başlıyan teknenin etrafı yüzen tayfalarla doldu. Deniz dökülen yağlardan pul pul olmuştu.

Üç arkadaş omuz omuza yüzerken Al uzaktan gelen cırtlak bir sesin,

— Üik... üik... Kuviik.. diye haykırmalarını duydu.

Baç,

— Çiko'nun sesi bu ! dedi. Neredesin Çiko ?

JULES VERNE KİMDİR ?

Yazdığı seyahat romanları ile dünyaca tanınan Jules Verne Fransanın Nante şehrinde 1828 de doğdu. Çocukluğunu limana gelen gemileri ve liman çarşılarında, bu gemilerin dünyanın dört bucağından getirdikleri eşyaları seyretmekle geçirdi. Bir gün uzak seferlere çıkan bir gemiye gizlice girerek Hindistana gitmeğe kalkıştı. Babası Jules'ü Hindistan sularına varmadan son iskelede yakaladı.

O yaşta başlıyan seyahat ve macera aşkı Jules Verne'in hayatının Çoban Yıldızı oldu. Büyüyüp delikanlılık çağına gelince bir yelkenli satın aldı. Bununla Güney ve Kuzey Amerikaya gitti. Akdenizi dolaştı; Norveçe kadar uzandı...

Jules Verne harikulâde eserlerini seyahatlerinde edindiği bilgilere dayanarak ve bunları zengin hayallerle süsleyerek yazıyordu. Romanlarının hepsi «Harikulâde Seyahatler» adı altında toplanmıştır. «80 Günde Devriâlem», «Mişel Strogoff»u seve seve ve büyük bir heyecanla okumamış olanlar azdır her halde.

Jules Verne'in bütün eserlerini saymak uzun sürer. En değerli eseri «Denizaltında 20.000 mil» adındaki romanından bahsetmeden geçemeyiz. Denizaltındaki garip, hayali bir seyahat, okuyucuları bambaşka bir âleme sürükler.

Jules Verne tam 65 roman yazdı ve 77 yaşındayken dünyaca tanınmış bir yazar olarak öldü.

Stiv, sesin geldiği istikâmeti tayin edebildi; oraya doğru yüzmeğe başladı. Arkadaşları onu takip ettiler. Yağlı suda zahmetle ilerliyorlardı. Fakat Çiko'nun tiz perdeden haykırışları gittikçe yakınlaşıyordu. Önden yüzen Stiv, birdenbire bağırdı :

— Bir flika çocuklar !.. Çiko da içinde...

Cankurtaran kayığına atlıyan Stiv arkadaşlarının tırmanmasına da yardım etti. Kayığın kenarında duran Çiko Stiv'in kucağına atladı ve bağırmalarını kesti. Çocuklar küreklere sarıldılar. Suda yüzen diğer arkadaşlarına doğru ilerlemeğe başladılar. Az zaman sonra geminin adamlarının hepsini toplamışlardı.

Biraz sonra şafak söktü. Bir aralık Al,

— Hayal görmüyorsam ufuktaki karaltı bir gemi; dedi. Hem bize doğru geliyor...

Gerçekten, kaptan, dalgalar arasında bocalıyan flikayı farketmiş, rotayı değiştirerek kazazedelerin yardımına geliyordu. Tankerin bütün mürettebatı kurtarıldı. Stiv'in kucağında tirtir titreyen Çiko'yu gören gemi kaptanı güldü :

— Bu da nereden çıktı ?

— Maskotumuz kaptan. Çiko o kayıkta olmasaydı...

Baç sözünü kesti :

— Ve bize haber vermek için olanca sesiyle bağırmasaydı...

Al,

— Hiç birimiz burada olmıyacaktık ! diye Çiko'nun kahramanlığının hikâyesini tamamladı.

Kaptan Çiko'ya, mükâfat olarak büyük bir parça çukulata verdi. Yol boyunca kucaktan kucağa gezen, şımartılan Çiko geçirdiği kazayı unuttu, eski afacanlığına başladı.

Tabiî, üç arkadaş ondan sonra nereye gitseler uğur getiren maymunu da yanlarından ayırmadılar.

N. Y. T.

TAHSİL

ve

CEHİZ

sigortaları

ne kadar küçük yaşta başlarsa

o kadar kârlıdır.

DOĞAN SİGORTA

ÇÖLDE İKİ ARKADAŞ

Çizen : İsmet KIRDAR

— 1 —

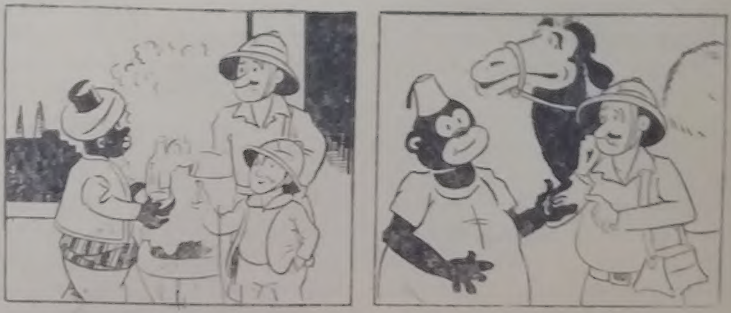

Yılmazın babası İrakta bulunan bir akrabasını ziyarete gidecekti. Yılmaz «Ne olur babacığım, beni de götür, diye yalvardı. Sınıfını pek iyi ile geçtiği için babası oğlunun hatırını kırmadı, onu da yanına aldı. Birkaç gün süren bir tren yolculuğundan sonra çöl ortasında bir istasyonda indiler. Ondan sonrasını deve ile gideceklerdi. Hemen bir otele yerleştiler. Akşam kendilerine soğuk şerbet getiren arap garsona, kendilerine çölü iyi bilen bir kılavuzla iki deve bulmasını söylediler.

Ertesi sabah garsonun getirdiği zenci kılavuzla pazarlık edip yola çıkmağa karar verdiler.

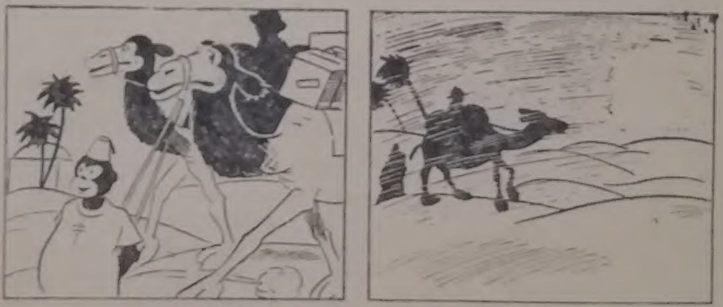

Eşyalarını devenin birine yüklediler, diğerine de kendileri bindiler. Zenci kılavuz güzel ve oynak bir çöl şarkısı mırıldanarak en önde yürüyordu.

Ama birden bire hava bozdu. Ortalık karardı. Kılavuz «Eyvah, fırtına çıktı» diye bağırdı. Gerçekten az sonra müthiş bir kum fırtınası çıktı, develer olanca hızlariyle koşarken Yılmaz dengesini kaybederek yere düştü, bayılmıştı.

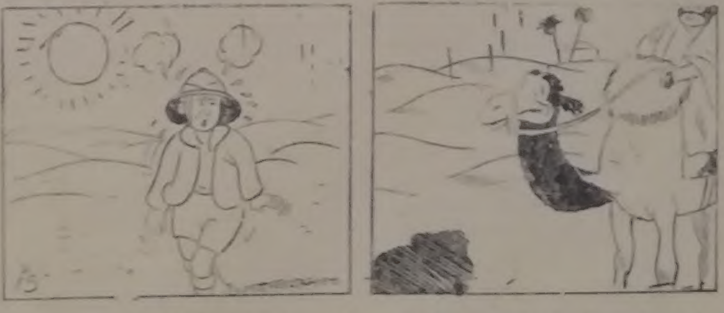

Ertesi gün kendine gelebilen Yılmaz ağrı ve sızı içinde çölde yürümeğe başlamıştı. Babasını kaybettiği için çok üzgündü.

Derken az ilerde deve üstünde bir zenci çocuğu gördü. Ona işaret verdi. Çocuk devesini koşturup Yılmazın yanına geldi.

— Devam edecek —

GERÇEK BİR HİKÂYE

URANG MEDANG FACİASI

MALEZYA dilinde (siyah adam) anlamına gelen «Urang Medang» vapuru 19 Kasım 1939 da Panama kanalı yoliyle Avustralyaya doğru gidiyordu. Telsizi birdenbire (S. O. S.) yani imdat işareti vermeğe başladı ve bundan sonra da şunu telledi : (İkinci kaptan öldü, acele tıbbî yardım lâzımdır.)

Birkaç dakika sonra şöyle bir tel daha verdi : (tıbbî yardım dursun. Bir harp gemisinin mutlaka gelmesi lâzımdır. Tayfalar...» son cümle tamamlanamamıştı.

Bir Amerikan torpidosu derhal Samua üssünden ayrılarak süratle imdat istiyen vapurun yardımına gitti ve Panama kanalının batı tarafında (Urang Medang) a rastladı. Vapur rüzgârın tesiriyle oraya buraya bocalayıp duruyordu. Torpidonun suvarisi vapura bir kıta gönderdi. Vapurun güvertesine çıkılınca küpeştenin ölülerle dolu olduğu dehşetle görüldü. Vapurun içinden gözleri ve boğazı tırmalıyan fena bir koku geliyordu. Amerikan gemicileri durumu komutanlarına bildirmek ve kendisinden yeni talimat almak üzere yarım sağ yaparak gemilerine döndüler. Kıt'a torpitosuna henüz ayak basmıştı ki, karşıki vapurdan müthiş bir patlama işitildi. Vapur parçalanmış ve bir meşale halinde göklere uçarak biraz sonra da sulara gömülmüştü. Ne olmuştu ? Bir kısım tayfası tarafından terkedilmiş olan vapur acaba neye uğramıştı ? Vapuru bu hale koyan bu patlama ve alevlenmeye ne mana vermek lâzımdı ?

Bu zihinleri karıştıran sorulara akla uygun cevap vermeye imkân yoktu. Bir müddet sonra ikinci dünya savaşı patladı. Bu korkunç vakanın unutulup gittiği sanılırken 1940 da Vitilove adası yerlilerinden biri valinin yanına giderek vaktile deniz kenarında baygın bir halde bir adam bulduklarını ve aylardan beri bu adamı misafir ettiklerini bildirdi. Valinin karşısına çıkarılan yabancı Urang Medang vapurunun mürettebatından olduğunu ve vapurun yalnız kendisinin kurtulmuş bulunduğunu söyledi. Denizcinin verdiği bilgiler sayesinde de vapurun batışındaki esrarın perdeleri aydınlandı: Vapur Sidney adında bir kaçakçıya aitmiş. Son seferinde vapur 2500' sandıklık bir yük aldıktan sonra Singapur'dan ayrılmış. Bu sandıklarda ne olduğunu vapurun tayfası da bilmiyormuş.

Gemi yoluna giderken Avustralya sularına gelince kaptan birdenbire gemiyi Panama kanalına doğru çevirmiş.

16 Kasım sabahı facia başlamış : tayfalardan biri hava borularından birinin başlığını düzeltirken yıldırım çarpmış gibi birden bire yere yuvarlanarak ölmüş. Kaptan ölünün vücudunu şöyle bir muayeneden sonra bunun bir kalp durması vakasından ibaret olduğunu söylemiş, ama tayfalar bu teşhise dudak bükmüşler. Üç gün sonra iki ocakcı ve iki makinist geminin anbarında bazı tamirler yaparken aynı akibete uğramışlar.

Tarif edilmez bir korku içinde kalan makina personeli ellerinde bıçak ve sopalarla kaptanın bulunduğu kamaraya hücum etmişler.

İkinci kaptan âsileri yatıştırmak için

araya girmek istemiş, fakat o da yıldırımla vurulmuş gibi bir anda yere yuvarlanmış.

Vakayı yukarıdaki kamarasından seyreden telsiz memuru ikinci kaptanın öldürüldüğünü sanarak derhal telsizle bir harp gemisinin gönderilmesini istemiş. Asiler zorla kaptan kamarasının kapısını da açmışlar. Fakat içeri girince kaptanı yerde ölü olarak yattığını dehşetle görmüşler. Bütün tayfalar serseme dönmüşler. Hemen can kurtaran kayıklarına koşmuşlar. Hava borularının yanından geçenlerin bir çoğu aynı akıbetle yerlere yuvarlanıp ölmüşler.

Ancak 15 kişi kayıklara girebilmiş. Kaçanlardan ondördü açlık, susuzluk ve köpek balıklarından kendilerini kurtaramamışlar. Yalnız Ritilever adası yerlileri tarafından deniz kıyısında baygın bir halde bulunan geminin telsiz çavuşu bu müthiş akibetten kendini kurtarabilmiş.

Avustralya hükûmeti tarafından yapılan inceleme sonunda vapurdaki sandıkların içinde Nitrogliserin, Siyanür potasyum ve zaç yağı bulunduğu anlaşılmıştır. Bu eski teknenin şiddetli yalpaları bazı sandıkların hırpalanmasına sebep olmuş, sandıkların içindekiler dışarı sızınca öldürücü bir gaz haline gelmiş ve nihayet bu gazlar bir patlama ile neticelenmiştir.

Çeviren : V. Şerefli

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

FATİH İMTİHAN OLUYOR !..

Sultan Mehmet İstanbulu aldıktan birkaç yıl sonra bugün Fatih diye anılan semtte bir cami yaptırdı. Etrafına da 16 medreseli bir Üniversite binası kurdurdu. Binayı hocalara teslim ettikten sonra : «Burada benim için bir oda ayırın. Arasıra ben de gelip ders alırım,» dedi.

Hocalar padişahın bu istediğini görüşmek için bir toplantı yaptılar. Toplantıda «Padişahın isteği üniversitenin anayasasına aykırıdır» diye karar verildi. Fatih'e bir adam yollanarak :

— Gerçi bu üniversiteyi siz kurup bize verdiniz ama, sizin burada bir oda alabilmeniz için ya üniversitenin öğrencisi veya hocası olmanız lâzımdır. Halbuki siz ne öğrencisiniz, ne de hoca... Onun için size burada oda veremeyiz» kararı bildirdiler.

Fatih, sordu :

— Peki öyleyse, ne yapmak lâzım.

— Üniversitemizde imtihana girip öğrenci olursunuz.

Fatih Sultan Mehmet imtihana girdi ve kazandı. Böylece kendi medresesinde bir odaya sahip oldu.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

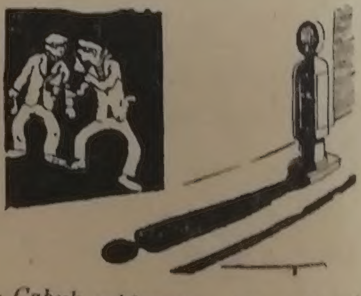

— *Çabuk saklanalım, biri geliyor !*

DAR GEÇİT

Doğan Kardeş'in Romanı No : 11

Çeviren : Or. - Az.

Yavaş yavaş yürüyebileceğimi umarak ayağa kalkmağa çalıştım, fakat ne mümkün. Kırık kemiğin bıçak gibi içime saplanan acısıyla tekrar yere yığıldım. Bunun üzerine Elzevir beni sırtına aldı. Ağır ağır, mümkün olduğu kadar dipten gitmeğe çalışarak dar geçide doğru ilerledik.

Geçidin ağzına varınca tırmanmağa başlamadan evvel Elzevir beni yere indirip bir müddet durdu. Bu fırsattan istifade ederek yukarı gideceğimiz yola bir göz attım. Allahım ne korkunç manzaraydı o ! Bir an için oraya tırmanmaktansa askerlerin eline geçmenin evlâ olacağı bile aklımdan geçti. Oldukça geniş başlıyan geçit yukarı çıktıkça daralıyor, ta yukarıda âdeta dümdüz kayaların üstünde bir çizgi halini alıyordu. Bu manzara bütün cesaretimi kırmıştı. Elzevir'e beni bırakması, yalnız gitmesi için rica ettim Fakat razı olmadı. «Artık iş işten geçti» dedi. «Şuracıkta topu topu onbeş dakkamız kaldı. Şayet bu müddet içinde tepeye ulaşabilirsek bir saatten fazla zaman kazanırız. Hele onlar Maskew'in ölüsüyle karşılaşınca şaşıracaklardır. Fırsattan istifade biz de saklanacak bir yer buluruz. Şimdi sen gözlerini yum. Ben aç diyene kadar sakın açayım deme.»

Gözlerimi kapadım tekrar sırtına bindim. Birkaç dakika sonra Elzevir'in adımlarından yukarı doğru tırmanmakta olduğunu anlamıştım. Her adımı atmadan evvel basacağı yeri iyice bir yokluyor ondan sonra ayağını atıyordu.

Gözlerimi açtığım zaman bulunduğumuz geçidin sadece 25 - 30 cm. enliliğinde olduğunu gördüm. Artık ben de dizlerimin üstünde sürünerek ilerlemeğe çalışıyordum. Her adım atışımda bacağımdaki kırığın acısı yüreğime saplanıyor gibi oluyordu.

Bir müddet sonra yol biraz genişledi. Fakat beni sırtlaması için kafi yer yoktu. Elzevir yapacak başka bir şey olmadığını görünce yere yattı. Ben onun sırtına bindim. Sonra yavaş yavaş doğruldu ve ilerlemeğe başla-

Bir ara gözlerimi aşağıya, geldiğimiz yere çevirdim. Ta aşağıda mavi deniz ve bir iki martıdan başka birşey gözükmüyordu. Sanki havada bir yerde kalmış gibiydik.

Bu yükseklik başımı döndürdüğünden kendimi tutamayıp bir çığlık attım. Elzevir durmuş, bir yandan bana nasihat ediyordu. «Gözlerini kapa yavrum.. Sıkı sıkıya yum. Sakın aşağıya bakayım deme... Bak yolun yarısını salimen geçtik bile. Beş altı dakikaya varmaz selâmete ereceğiz...» İnsanlar ne tuhaftır. Büyük korkular küçükleri her zaman için kolayca alteder. Bu söz içimdeki korkuyu söküp atmıştı. Gözlerimi açarak ileri doğru sürünmeğe başladım.

Beş dakika sonra uçurumun başına ulaşmıştık.

VI

Günün daha çok erken saatleriydeydik. Güneş denizin üstünde bütün güzelliğiyle pırıl pırıldı. O korkunç tırmanıştan sonra yeşil çayırların üstüne uzanmış dinleniyordu.

Neden sonra Elzevir derin bir uykudan uyanırcasına başını kaldırdı. «Artık yola çıkmanın zamanı geldi.» dedi. «Bizim böyle bir yoldan kaçacağımızı akıllarına getirmediklerinden daha epey vaktimiz var demektir. Saklanacak bir yer bulmalıyız. Ozaman senin kırık bacağını da tedavi ederiz. Güvercin kayası dedikleri bir yer vardır, oralardaki mağaralara sığınırsak kolay kolay kimse bulamaz bizi. Altı yedi mil uzakta olduğu için oraya akşama kadar ancak varırız.» Beni tekrar kucaklayarak yürümeğe başladı. Bir müddet sonra bacağımdaki sancı dayanılmaz bir hal almıştı. Güneşin harareti de artmış, iyice yakıyordu. Bir yandan sıcak, bir yandan da benim ağırlığım zavallı adamı bitirmişti; gittikçe biraz daha ağırlaşıyordu adımları. Nihayet yıkık bir duvarın kenarına ulaştık. Elzevir daha fazla gidemiyeceğini söyliyerek beni yere indirdi. Kendisi de otların üzerine uzandı. Derin bir uykuya daldı. Ben sırtımı duvara dayamış, gözcülük etmeğe çalışıyordum.

Tatlı serin bir rüzgâr esmeğe başlamıştı. Heyecan ve korkudan sonra gevşeyen vücudum yavaş yavaş uyuşmağa, gözkapaklarım ağırlaşmağa başlamıştı. Uyumamam icabettiğini bildiğim halde kendimi daha fazla tutamadım, ben de yeşil otların üstünde uykuya dalmışım.

Birden ani bir sesle uyandım. Bacağımın ağrısı yeniden başlamıştı. Kimin attığını göremiyordum ama çok yakından bir silâh sesi gelmişti. Elzevir'i uyandırmak için etrafa bir göz atıyordum ki onun benden evvel uyanmış olduğunu gördüm. Parmağını dudaklarına götürerek sesimi çıkarmamamı söyledi. Sonra bir ağacın arkasına saklanıp, etrafı gözlemeğe başladı.

Biraz sonra yanıma gelince : «Bir çocukmuş. Kuşlara ateş ediyormuş» diye söylendi. «Buraya gelip bizi görmiyecek olursa, sesimizi bile çıkarmayız.»

Fakat çocuk çok geçmeden bizim tarafa geldi. Bizi görünce şöyle bir duraladı. Kaçıp gitmek isteyen bir hali vardı. Elzevir ona «Burada ne arıyorsun ?» diye sordu.

— Devam edecek —

FETİH

Dünya anar ibretle,
Türkün şanlı adımı
Denizler durduramaz;
Fatihlerin atımı.

Türk topları gürleyince,
Yıkıldı o koca surlar
Halicin sırtlarından;
İndi büyük kalyonlar.

Ümit MUTLU

★

BOĞAZ

Büyükdere, Sarıyer, Tarabya.
Uzanır kıvrımlı ve akıntılı boğaza
Dalar insan köpüklü sulara.
İçim coşkun, bakalım beyaz martılara.

Oya ÖZERDEN.

★

İSTANBUL

Bir tarafta Galata,
Bir tarafta Haliç.
İnsan buraya geldi mi
Ayrılmak istemiyor hiç
Sen gözbebeğimizsin
Güzel İstanbul.

Altan AŞAR

KÜÇÜK ESKİMONUN TILSIMI

KÜÇÜK Eskimo Alornek kulübenin eşiğinde durmuş, dışarıya bakıyor, olanca sesiyle bahar şarkısını söylüyordu :

— *«Dünyada en önemli şey,*
En büyük sevinç
Dışarıya çıkıp büyük günün
Geldiğini görmek ,
Güneşi selâmlamak !..
Yaşasın güneş ! Yaşasın büyük gün.»

Evet, gece gündüz yağ kandilleriyle geçen bitmek bilmez karlı gece mevsimi sona ermişti. Tükenmek üzere olan kışlık yiyeceklerinden sonra taze balıkların lezzetini düşünen Alornek büsbütün coştu.

— Narzuk !

Annesinin kahvaltı olarak verdiği morina balığından büyücek bir parçayı kopararak yanına koşan köpeğe fırlattı. Karınlarını doyurduktan sonra kırmızı taşkıran otunun çıkıp çıkmadığını görmeğe gittiler. Alornek ninesine bunlardan bir demet toplamak istiyordu.

O bahar, Alornek ilk defa büyük erkeklerle beraber geyik avına çıkacaktı. Bunu hatırlayan küçük Eskimonun kalbi sevinçle doldu. Eli, kendiliğinden, boynunda asılı duran keklik başına gitti. Keklik başı, Eskimolara cesaret ve geyik avında başarı veren bir tılsımdır.

Çocukla köpek kulübelerinden epey uzaklaştılar. Alornek'in elinde kırmızı taşkıran otundan büyücek bir demet vardı. Birdenbire, karnının acıktığını farketti.

— Hadi Narzuk dönelim; sen de acıktın, değil mi ?

Narzuk'un küçük efendisiyle beraber acıkmak âdetiydi zaten. Bununla beraber hayvan ard ayakları üzerine kara oturmuş, kuyruğunu sallıyarak çocuğa bakıyor, arada bir kısa kısa havlıyordu.

— Ne oldu Narzuk ?.. Yürüsene !

Fakat köpek yürüyeceği yerde ön ayaklarını Alornek'in omuzlarına koyarak yaş burnunu göğsünde gezdirmeğe başladı. Elini göğsüne götüren çocuk, birdenbire,

— Tılsımım !.. diye bağırdı; sonra bakışını yüzüne diken köpeğe,

— Düştüğünü gördünse niye haber vermedin Narzuk! dedi. Tılsımsız eve nasıl dönerim ?.. O benim için herşeyden; av bıçağından, tüfeğimden bile kıymetlidir. Keklik başını doğduğum günden beri taşırdım...

Narzuk suçlu suçlu başını eğdi. Evet, Alornek'in tılsımını düşürdüğünü görmemişti. Çünkü o da, efendisi gibi ilk güneşli koşuşmanın zevkine dalmıştı. Yalnız birkaç defa Alornek eğilip onu okşarken, içinde keklik başı bulunan torbacığın sallanması dikkatini çekmişti.

— Ara Narzuk, ara !

«Ara» demesi kolaydı. Ama karın örttüğü geniş düzlükte küçük deri torbayı aramak, deniz dibinde iğne aramak gibi bir şeydi. Yine de Narzuk, başını erimeğe başlamış kara sokmuş, kuyruğunu sallıyarak öteye beriye koşuyordu. Alornek da kara bata çıka onu takip ediyordu. Açlıktan, ümitsizlikten hali kalmamıştı. Nihayet bir taş kümesinin yanına çöktü, sırtını taşlara dayarak baygınlığa benzer bir uykuya daldı.

Tabiî Narzuk efendisini yalnız bırakacak değildi. O da ayaklarının dibine uzandı. Fakat Alornek'in ikide bir uyku arasında, inler gibi,

— Ara Narzuk, ara !.. diye mırıldanışları hayvanı yerinde yatırmadı. Kalkıp tekrar karlı sahada mekik dokumağa başladı.

Eh... Alornek bütün kış Narzuk'un koku hassasını kuvvetlendirmek için

* *

ELİŞLERİ

SİHİRLİ TEKERLEK

Bir ucu iskemlenin ayağına ilişik, diğer ucu da aynı iskemlenin üstüne çıkmış oyuncunun elinde bulunan ipe geçirilmiş bir tekerleğe «dur !» diyorsunuz duruyor, «yürü !» diyorsunuz yürüyor. Güzel ve meraklı bir eğlence değil mi ?

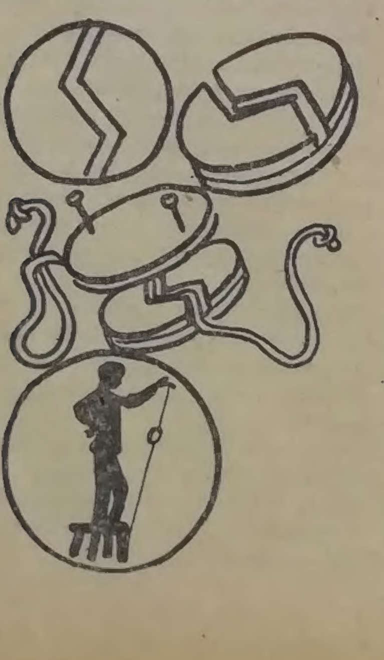

Bunu nasıl yapacağınızı anlatayım :

Bu tekerlek dört tahta parçasının bir araya gelmesinden meydana gelir. İki parçası yuvarlaktır. Diğer iki parçası da resimde görüldüğü üzere iğri kesik yarım yuvarlaktır. Şu suretle iğri kesiktir ki bu iki tahtadan bir yuvarlak yapılmak istenince ortada iğri bir yol hasıl olur. Bu tahta parçaları bu suretle hazırlanınca yuvarlak tahtanın birinin üzerine kesik tahtaları düzgünce yapıştırınız. Şimdi ortada hasıl olan iğri yolun arasına 1 - 1 buçuk metre uzunluğunda kalınca bir sicim yerleştiriniz. Bundan sonra diğer yuvarlak tahtayı bunun üzerine düzgünce yapıştırınız. İşte oyun âleti elinizdedir.

İpi biraz gerdiniz mi tekerleğin durduğunu, biraz boş bıraktınız mı, tekerleğin yürüdüğünü hayretle göreceksiniz. Aman yavaş konuşalım, kimse sırrımızı duymasın !

burnunu her gün boşuna yıkamamıştı! Hayvan kâh yuvarlak bir taş, kâh bir topak kar çekip ağzına alıyor, kokusu yabancı gelince hemen bırakıyordu. Sonunda hassas burnu Narzuk'u irice bir buz parçasının arkasına düşmüş Alornek'in tılsımının yanına götürdü.

Ayaklarını ısıtan köpeğin yokluğunu hissedince uyanan Alornek açlığını, tılsımının kayboluşunu ve evden çok uzak olduğunu birden hatırladı. Gözleri doldu. Nerdeyse akşam olacaktı. Köpeğin onu bırakıp kaçtığına inanamıyordu bir türlü. Pek kuvvetsiz çıkan bir sesle,

— Narzuk!.. diye bağırdı.

Gözleri, karlı düzlügün ilersinde gitgide irileşen siyah bir gölgeye takıldı. Bu. olanca hıziyle ona doğru koşan Narzuktu. Hayvanın karnındaki tüyleri eriyen, çamurlanmış kardan ıslanmıştı. Yorgunluktan bitkin, fakat neşeliydi. Dişleri arasında Alornek'in tılsımı vardı.

Çocuk köpeğin boynuna sarıldı.

— Canım, biricik dostum Narzuk!.. Narzuk, dostluğunu yalnız tılsımı bulmakla göstermedi. Efendisini kestirme yoldan eve de götürdü. Zaten Alornek, onu memleketin en cesur avcısı yapacak olan tılsımına kavuşunca açlığını, yorgunluğunu unutmuştu. Neşeli adımlarla yürüyerek bahar şarkısını tutturmuştu.

Hikâyeci TEYZE

* * *

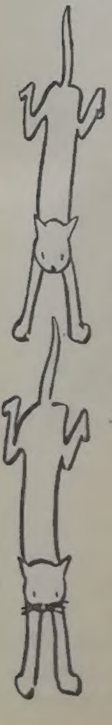

KEDİLER

Bizim kedi bu bahar,
Üç yavru yavruladı,
Ne güzel gözleri var.
Birinin Minnoş adı,
Beyaz olanı Pamuk,
Birinin adı Sarman,
Hepsi de yumuk yumuk,
Biribirinden yaman.
Mırıl mırıl konuşur,
Türlü oyun yaparlar,
Evi altüst ederler,
Birbirine katarlar.

SABİH ŞENDİL

★

GİDELİM

Güzel kedim,
Cici kedim,
Gel beraber gezelim.
Dere tepe aşarak
Küçüksuya gidelim.

Barış KARCI

UĞURSUZ ŞATO

— 8 —

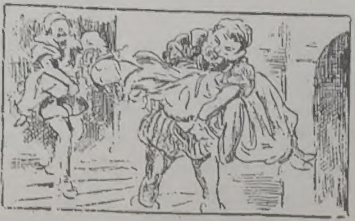

Eleonora soğukkanlılığını kaybetmedi. Kızını, kilidi en sağlam olan kiler odasına götürdü. Fakat haydutlar kapıyı baltalariyle kırdılar. Ana kızı bağlıyarak götürdüler.

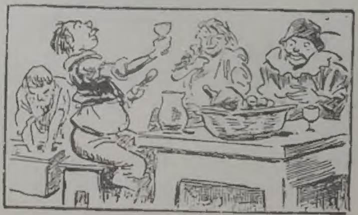

Haydutlar kileri ve mutfağı temizledikten sonra şatonun odalarını gezdiler. Herkes, arsızlığına göre bir şey aşırdıktan sonra Uğursuz şatoya döndüler.

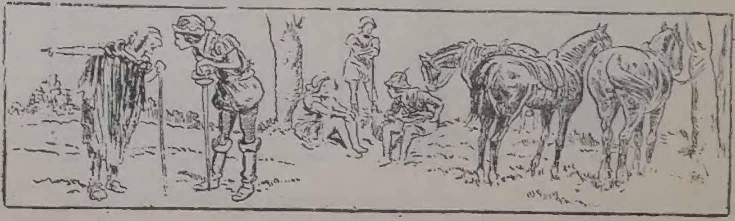

O sırada yüzbaşı Norbert, adamlariyle beraber ormanı baştan başa tarıyordu. Mola verdikleri bir sırada büyücü Keniyo çıkageldi. İhtiyar kadın Jan Terruanın ve ailesinin başına gelenleri anlattı. Hepsi atlarına atlıyarak şato yolunu tuttular.

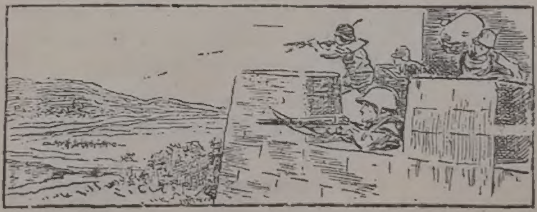

Şatoya vardıkları zaman soygunculuk bitmişti. Haydutlar Jan Terruanın adamlarını görünce silâhlarına sarıldılar. Norbertin adamları, savaşanların Şeytan Şövalyesinin adamları olduğunu öğrenince canla başla dövüşmediler; bir bir çekildiler.

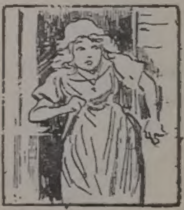

Eleonora ile kızı, bağlı olarak odalarında yatarken bir aralık kapı yavaşça açıldı. İçeriye on dört yaşına göre iri, güçlü kuvvetli bir kız girdi. Elinde mutfak bıçağı vardı. Bu, Alenin kızkardeşi, Hügetin sütkardeşi Babetti. Şato sahiplerini kurtarmağa gelmişti.

— Devam edecek —

YENİ ÇIKTI

KOBRALARA KARŞI

RİKKİ - TİKKİ

Dünya Çocuk Romanları Serisinin 15 ncisi olan bu romanı da pek beğeneceksiniz. Fiatı her yerde 50 kuruş..

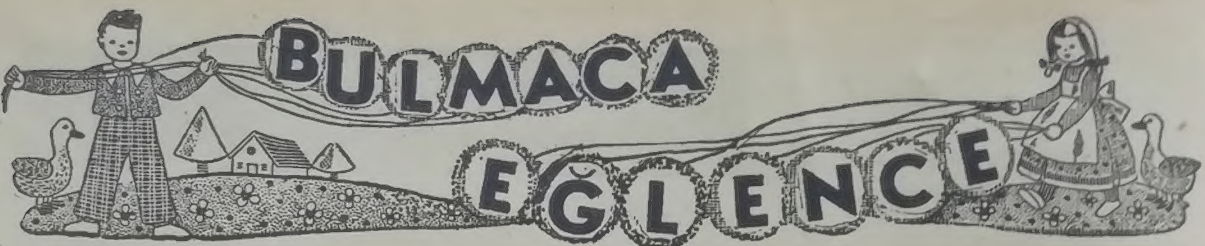

DEDESİNE YEDİRSİN

Anne, küçük Ali'ye yemek yedirmek istiyordu :

— Haydi Aliciğim; yemeğini ye, göreceksin çarçabuk dişlerin çıkacak.

— Sahi mi anne ?

— Elbette.

— Öyle ise yemeği sen dedeme yedirsen daha iyi edersin.

ANNESİ DE SÖYLEMİŞ

Ayşecik, kendisine bebek getiren komşu teyzeye :

— Çok teşekkür ederim, dedi.

Teyze :

— Aman kızım, o kadarcık şey teşekküre değmez.

— Sahi.. Annem de öyle söylemişti.

GÖKYÜZÜ

Mavisin, rengin açık,
Ne güzelsin gökyüzü.
Bazende yüzün asık
Bulutlusun gökyüzü.

İçin yıldız dolu
Işıl ışıl her yerde.
Parıldar saman yolu
Durgun gecelerde.

Öbek öbektir bulutların;
Gölgen toprağımdadır.
Nurlu yıldızın, ayın
Şanlı bayrağımdadır.

Gültan ELEMAN

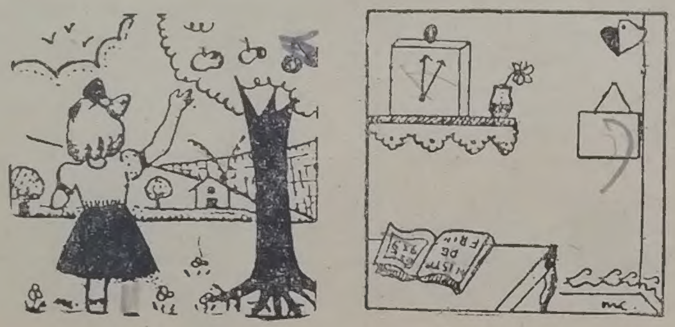

Bu iki resimde birçok yanlış vardır. Bunları bulabilir misiniz ?

KAYBOLMAZLARMIŞ

Öğretmen, sınıfta yaramazlık eden Ahmedi tahtaya kaldırdı :

— Söyle bakalım Ahmet; filler nerede bulunur ?

— Öğretmenim. Filler o kadar büyüktürler ki, hiç kaybolmazlar.

ÇOCUKTAN AL HABERİ

Bir bayram günü rozet dağıtılıyordu. Çocuk annesine :

— Anneciğim, dedi, bu toplanan paralarla pantalon mu alacaklar ?

— Ne münasebet oğlum.

— Peki öyle ise niçin kutulara hep pantalon düğmesi atıyorsun ?

CEZA

Öğretmen, sınıfta yaramazlık eden iki çocuğa kızmıştı :

— İkiniz de dersten sonra sınıfta kalacaksınız. İsimlerinizi 500 er defa ceza olarak yazacaksınız.

Çocuklardan biri hemen itiraz etti :

— Olmaz öğretmenim. Haksızlık ediyorsun ?

— Neden ?

— Onun ismi Ali, benimdi ise Abdurrahman.

YAPI ve KREDİ BANKASI'nın
İkramiyeli Aile Cüzdanı
sizi de
bir ev sahibi
edebilir.

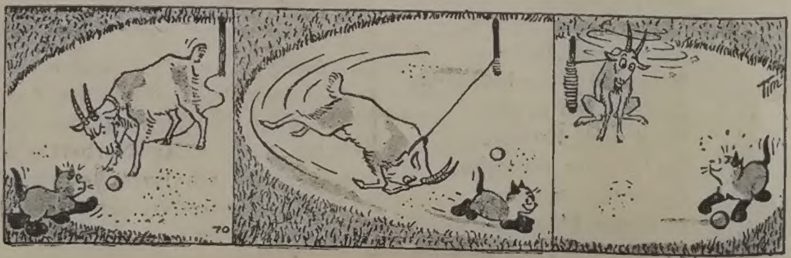

YAZISIZ HİKÂYE

DOĞAN KARDEŞ, Perşembe günleri çıkar haftalık çocuk dergisi ★ Sahibi : Kâzım Taşkent ★ Yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul Md. Ş. Enis Regü ★ İdare Merkezi : Galata, Yüksekkaldırım Serdarıekrem sokak No. 48 ★ Mektup ve havale adresi : Posta Kutusu : 2217 — Beyoğlu ★ Telefon : 42933 ★ Abone şartları : Yıllık (52 Sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 Sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 Sayı) 200 kuruş ★ Yurd dışına iki mislidir. ★ Adres değiştirmek isteyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Dergiye gönderilen yazılar, resimler basılsın basılmasın geri verilmez ★ Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi — İstanbul.
Dokuzuncu yıl — 4 Haziran 1953 — Sayı : 349

ADANIN ESRARLI KÖŞKÜ

Yazan : Mad. H. Jiraud

Çeviren Nihal Yalaza TALUY

— 23 —

Leydi Bell, detektifin çocuklarını böyle tehlikeli bir yere niçin yolladığını sordu.

— Niçin mi ? Bir kere; belki Lidyaya ihtiyacım olacaktı. Sonra ben, bu hırsızlık işine pek önem vermemiştim. Bir yandan çalışırken öteyandan ailemi her gün görmek istiyordum.

— Bizden niçin saklanıyordun baba ?

— Bu işi üzerime alırken, rahatça çalışmak için gazetelerde katiyyen benden bahsedilmemesini şart koştum. Dört haydutu adım adım takip ediyordum. Buraya, şatoya geleceklerini de öğrenmiştim. Burada talihim yardım etti : eski ahbabım Domeniko ile karşılaştım. onun kardeşi kılığına girdim.

— Ama bizim Domeniko Babanın tam aksi olmuşsun baba ! Öyle hırçın, öyle soğuk halin vardı ki, seni o haydutlardan sandım.

— Kayıkta bir gün seni nasıl haşladım, hatırlıyor musun Cerri ? Beni tanıyacaksın diye ölüm patladı. Lidya,

— Ama ben sizi tanıdım şef dedi. — Şehirde bir gün otomobil gezintisi yaparken...

— Evet. Öyle çabuk arkaya dönüp baktın ki, ne başımı çevirebildim, ne de yüzüme ikinci Domenikonun yüz ifadesini verebildim.

Meruji başını sallıyarak Lidyaya baktı.

— Aşk olsun Lidya abla ! Biz, babamızdan mektup yok diye üzülüp dururken...

— Babanız bize görünmek istemeyince Lidya abla sırrını veremezdi ki.

Cerri, Lidyaya döndü.

— Demek Davidin sahibini aramama yardım etmek istemeyişiniz...

— Babanız burada bir işle meşgul olurken ortaya başka bir iş çıkarmamız doğru olmazdı. Bana için için kızıyordun, değil mi Cerri ? Bay Duglas oğluna baktı.

— Bununla beraber, beni doğru iz üzerine koyan Cerridir. Bu çocuğun esrarlı olan her şeyle ilgenişi bu defa da işime yaradı.

Bunun üzerine detektif, Domeniko Babanın kardeşi rolünden vazgeçip uşak Jerom kılığına nasıl geldiğini anlattı. Tütüncünün yanında, Kora ile Gregora sokularak onları uşak ararken boş bir eve yollamış; o sırada kendisi, aşağıda bekliyen otomobillerini soymak istiyor gibi yapmıştı.

— Haydutların otomobilini mi soyacaktınız Duglas amca ? Niçin ?...

— Güvenlerini kazanmak için Florans. Onlara böyle bir adam lâzımdı.

Hepsi güldüler. Bay Duglas devamla,

— İşte o sırada bir hata yaptım, dedi. Oturduğum otele uğrayıp silâhımı almadım. Hoş onlar da beni hemen götürmek için sıkıştırdılar ya...

— Yanlarında çalışırken balıkçılardan birine işaret edip Domeniko Babaya haber veremez miydin babacığım ?

— Hayır. Çok ihtiyatlı olmam gerekiyordu Meruji. O kadar ki, Pepenle birlikte Davidi aramağa geldikleri gece Cerriyi oldukça hırpalayarak kayığa atmak zorunda kaldım.

Bu hatıra Pepenle Cerriyi pek neşelendirdi.

— Fakat gazetelerde ikinci soygundan ve «Bay Duglas»dan bahseden yazıları okuyunca patronlarım kuşkulandı. Hallerini beğenmemeğe başladım. Aklıma, odamdaki elektrik lâmbasile Mors arfabesini kullanarak haber vermek geldi.

Florans. Patris ve Filip hep bir ağızdan,

— Biz gördük !.. Gördük !.. diye bağırdılar. Ama Mors alfabesi bilmediğimiz için anlamadık.

— Ben Lidyanın göreceğini umuyordum.

Bay Eskarbley :

— Ben duvara vuruşlarınızdan da bunun şifre gibi bir şey olduğunu anlamıştım dedi.

— Devam edecek —

Ç O C U K

Çocuklar benim
Canım, ciğerim.
Bahçede gülüm,
Dalda bülbülüm
Çocuklar benim
Canım, ciğerim.
Çocuksuz evin
Ne tadı olur ?
Çocuksuz millet
Tez zeval bulur..
Her yarışmada
Geride kalır.

Çocuktur insanın
En aziz şeyi..
Çocuktur veren
Yurda neşeyi..
Gülü, lâleyi
Mor menekşeyi.

Çocuğu sevin..
Her şeyi evin.
Gönlümüzdeki
Özü alevin..
Yurdun temeli,
Ümidi evin.
Keşfedilmemiş..
Kim ki bahtiyar,
Çocuğa ermiş..
Çocuk sevgisi
En saf, en geniş.
Çocuk bir diyar,

Çocukla bulur
Cemiyet felâh..
Çocuk, yarına
En büyük silâh..
Bizi çocukla
Korumuş Allah.

Tarık ORHAN

YEŞİL HAZİNE

Çizen : MISTIK

Doğan Kardeş

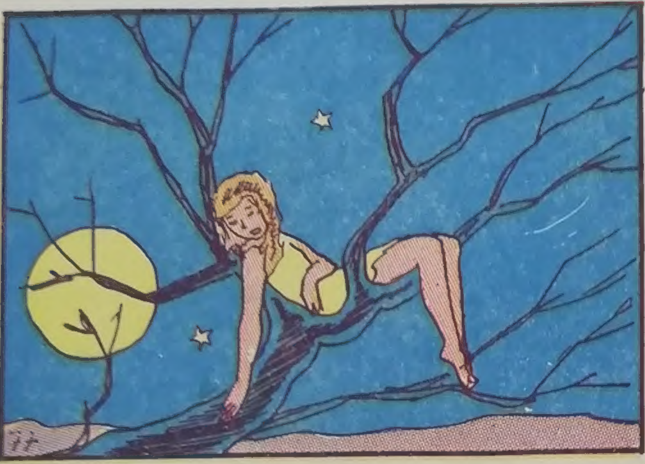

Gece fırtına dindi, ay çıktı, sular da çekildi. Ama Şencan bitkin bir haldeydi.

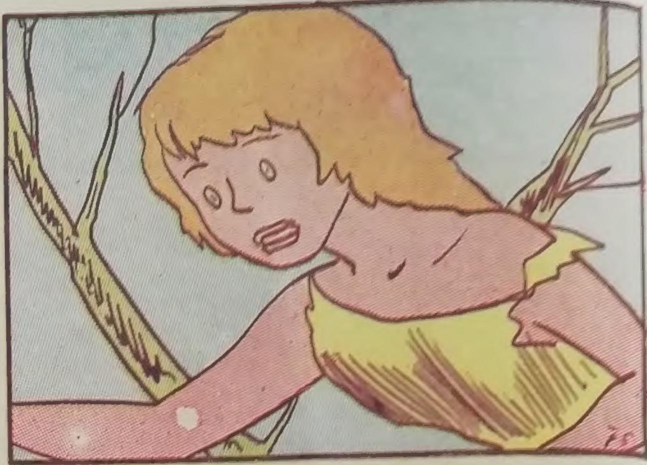

Sabahleyin uyanınca kendini bir ağacın dalları arasında buldu.

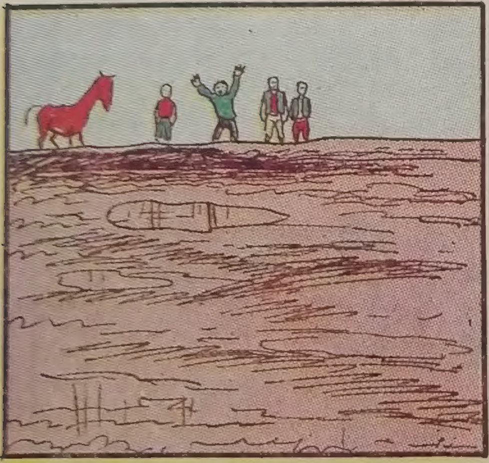

Etraf bataklıktı, ağaçtan inse çamura batıp bağulacaktı.

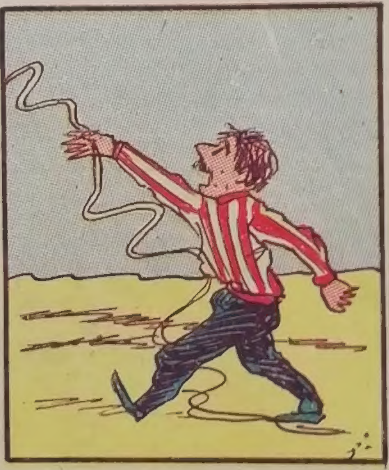

Amcası hemen ağaca bir urgan fırlattı. Kız ipi tuttu.

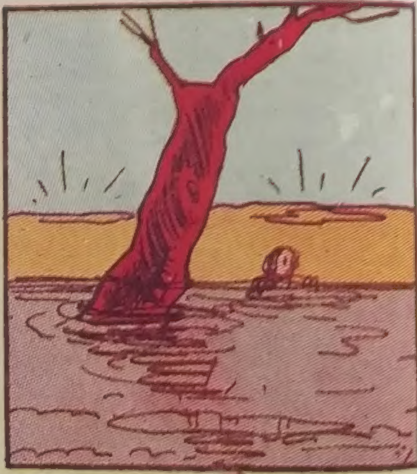

Sonra ipin bir ucunu ağaca bağladı ve ona tutunarak.

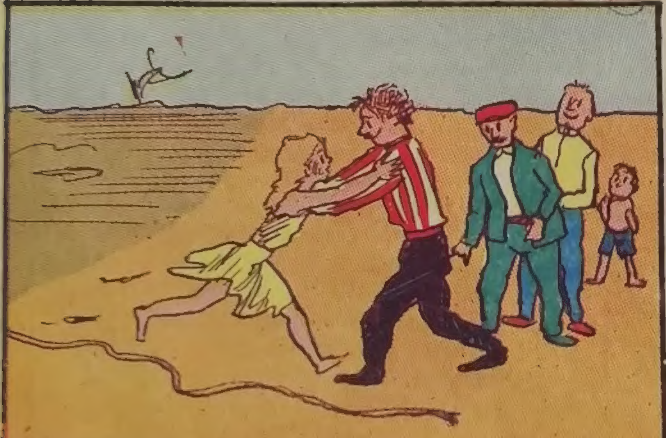

Bataklıktan çıktı. Amca kız birbirlerine sarıldılar. Ama zavallının sevinci uzun sürmedi.

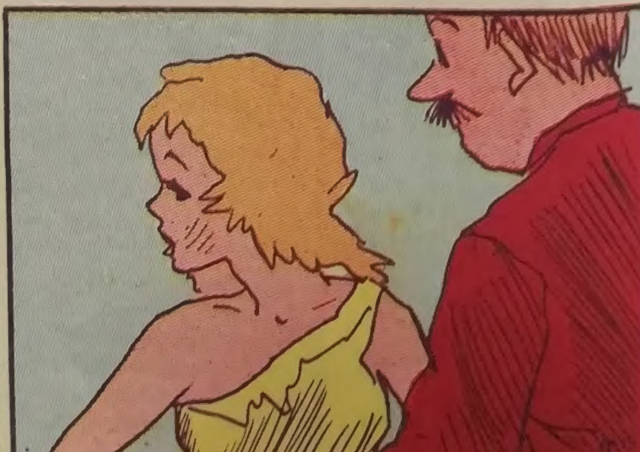

Kız etrafa baktı. Kardeşini ve Fındığı göremedi. Acaba onlar ne olmuşlardı ?

— Devam edecek —